

Dosarul nr. 2ra-1177/2021

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud. A.Costiuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Sîrbu, D.Dulghieru, V.Buhnaci)

Î N C H E I E R E

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Daniela Donțu, reprezentată de avocatul Tudor Coadă și de Daniela Donțu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Daniela Donțu împotriva lui Igor Donțu, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Căușeni și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ialoveni cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, permisiunea plecării peste hotare la loc permanent de trai a copilului minor cu mama acestuia, împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 octombrie 2019 Donțu Daniela reprezentantată de avocații Coadă Tudor și Durguz Sergiu a depus cerere de chemare în judecată (concretizată ulterior) împotriva lui Donțu Igor, intervenienți accesorii DASPF Căușeni și DASPF Ialoveni, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, precum și permisiunea plecării peste hotare la loc permanent de trai a copilului minor cu mama acestuia.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, în urma căsătoriei cu pârâțul Donțu Igor s-a născut fiica XXXXX, născută la XXXXX.

A reținut reclamanta că, pârâțul nu se ocupă de întreținerea și educația copilului, iar fiica se află la întreținerea ultimei, mai mult, pârâțul nu achită nici pensie alimentară.

A menționat reclamanta că, la moment fiica minoră se află în r-nul. Ialoveni, s. Văsieni, acolo unde frecventează și școala. A subliniat partea reclamantă că, dorește și are posibilitatea să plece peste hotarele țării pentru a acorda copilului un mod de viață mai bun, iar pârâțul din motive de răfuială personală nu dorește să-i permită fiicei minore ca aceasta să meargă la trai permanent împreună cu mama sa.

A relatat reclamanta că, se află în relații de concubinaj cu cetățeanul Republicii Moldova, Mudrenco Mihail, care deține și cetățenia Statelor Unite ale Americii, astfel, acesta i-a făcut chemare și ultima intenționează să înregistreze cu acesta căsătoria și să meargă în SUA pentru loc permanent de trai, dorind să-și ia și fiica XXXXX.

A solicitat reclamanta, admiterea acțiunii (concretizată ulterior), stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX cu mama Donțu Daniela și obținerea permisiuni de a pleca cu fiica minoră la loc permanent de trai peste hotarele Republicii Moldova, în Statele Unite ale Americii.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul central, acțiunea a fost admisă.

S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama acesteia Donțu Daniela.

S-a recunoscut neîntemeiat refuzul lui Donțu Igor cu privire la permiterea ieșirii din Republica Moldova și plecarea pentru domiciliu în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama sa Donțu Daniela.

S-a permis ieșirea din Republica Moldova și plecarea pentru domiciliu în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama Donțu Daniela.

Prin decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Igor Donțu. S-a casat parțial hotărârea din 18 septembrie 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul central și s-a emis o nouă hotărâre prin care cerințele: privind recunoașterea ca neîntemeiat a refuzului lui Donțu Igor cu privire la permiterea ieșirii din Republica Moldova și plecarea pentru domiciliu în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama sa Donțu Daniela și permiterea ieșirii din Republica Moldova și plecarea pentru domiciliu permanent în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama Donțu Daniela s-au respins ca neîntemeiate. În rest, hotărârea din 18 septembrie 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul central s-a menținut.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, Donțu Igor nu este împotriva să permită fiicei să plece peste hotarele Republicii Moldova, dar pentru a asigura copilului o stare de siguranță și confort, a subliniat că, inițial ar dori să plece mai întâi reclamanta Donțu Daniela, să găsească un loc de trai, un loc de muncă, să identifice o școală, invocând motivul că reclamanta nu a fost niciodată în Statele Unite ale Americii și nu cunoaște pe nimeni acolo, persistă pericolul că se va afla într-o stare de necesitate fizică de ajutor și nu va avea cine să i acorde, astfel, din precauție și grijă față de copil, a pus această condiție reclamantei.

Instanța de apel a conchis asupra incorectitudinii soluției instanței de fond în partea în care a recunoscut neîntemeiat refuzul lui Donțu Igor cu privire la permiterea ieșirii din Republica Moldova și plecarea pentru domiciliu în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama sa Donțu Daniela și a permis ieșirea din Republica Moldova și plecarea pentru domiciliu în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama Donțu Daniela, or, prin faptul stabilirii domiciliului copilului minor XXXXX, peste hotare cu mama sa Donțu Daniela, se vor crea impedimente în comunicarea copilului cu tatăl său, fapt ce contravine prevederilor legale precitate și va limita dreptul tatălui de a întreține relații personale și contacte directe, în mod regulat cu copilul și de a participa la

educarea și instruire acestuia, or, stabilirea domiciliului copilului minor în altă țară, la o distanță excesivă, pentru o perioadă nedeterminată de timp, presupune o rupere a relațiilor dintre copilul minor și tatăl său, respectiv și o lezare continuă a dreptului garantat de art. 7, 8, 9, 10 al Convenției cu privire la Drepturile Copilului, precum și art. 51 din Codul familiei.

Mai mult, instanța de apel a făcut referire și la avizul DASPF Căușeni anexat la materialele cauzei (f.d. 81) prin care autoritatea tutelară a menționat că, în partea ce ține de acțiunea privind plecarea minorului peste hotare la trai permanent fără permisiunea tatălui, la caz sunt insuficiente probe prezentate de către partea reclamantă cu privire la existența spațiului locativ cu condiții de trai adecvate pentru creșterea copilului, existența unui loc de muncă și demonstrarea capacității financiare a părintelui de a întreține copilul peste hotare, la fel nu au fost prezentate careva informații privind continuitatea studiilor în cadrul instituțiilor de învățământ peste hotare

Instanța de apel a concluzionat că, odată cu plecarea pentru domiciliu în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama sa Donțu Daniela și permiterea ieșirii din Republica Moldova și plecării pentru domiciliu în străinătate a copilului minor XXXXX împreună cu mama Donțu Daniela, dreptul tatălui de a comunica și interacționa cu copilul său, va fi restricționat, acesta neavând posibilitatea de a-și vedea copilul ori de câte ori acesta va considera necesar.

La 09 iunie 2021 Daniela Donțu, reprezentată de avocatul Tudor Coadă a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Daniela Donțu, reprezentată de avocatul Tudor Coadă a indicat art. 3 alin. 1 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Iar, conform art. 27 din Constituție, oricărui cetățean al R.Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

La 16 iunie 2021 Daniela Donțu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 14 aprilie 2021 și a expediat participanților la proces la 28 mai 2021 (f.d.223), prin urmare, cererile de recurs declarate la Daniela Donțu, reprezentată de avocatul

Tudor Coadă și de Daniela Donțu, se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 30 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Daniela Donțu, reprezentată de avocatul Tudor Coadă și de Daniela Donțu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Daniela Donțu, reprezentată de avocatul Tudor Coadă și de Daniela Donțu, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru